

Piotr Mitura

Czarna, st. 6, gm. loco, woj.
rzeszowskie, AZP 101-78/8

Informator Archeologiczny : badania 30, 125-126

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

CIEPLEWO, st. 5,
gm. Pruszcz Gdański,
woj. gdańskie,
AZP 14-44/33

- osada z wczesnej epoki żelaza

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w listopadzie przez mgr. Olgierda Felczaka (Muzeum Archeologiczne w Gdańsku). Finansowane przez sp. z o. o. „Nowy Styl” w Cieplewie. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 360 m².

Wydzielono 3 zasadnicze warstwy stratygraficzne: 1) orna – piasek szarobrazowy, lekko zwarty; 2) – piasek ciemnożółty, lekko wilgotny i zwarty; 3) typowo calcową – piasek jasnożółty, dosyć sypki. Obiekty zalegały pod warstwą orną, na głębokości od 35 do 45 cm, a ich spągi zagłębiały się częściowo w warstwach 2 i 3. Odkryto m.in. dobrze zachowane palenisko o średnicy około 1,5 m i miąższości do 45 cm, w którego palenisku znaleziono liczne fragmenty ceramiki z wczesnej epoki żelaza oraz polepę. W pozostałych obiektach natrafiono głównie na ceramikę oraz niewielką ilość kości zwierzęcych. Zwraca uwagę brak przedmiotów metalowych, co jest charakterystyczne dla osad z tego rejonu.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku. Badania zakończono.

CIEPLEWO, st. 6,
gm. Pruszcz Gdański,
woj. gdańskie,
AZP 14-44/44

- ślady osadnictwa z wczesnej epoki żelaza
- ślady osadnictwa późnośredniowiecznego

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w listopadzie przez mgr. Olgierda Felczaka (Muzeum Archeologiczne w Gdańsku). Finansowane przez sp. z o. o. „Nowy Styl” w Cieplewie. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 300 m².

Wydzielono 3 główne warstwy: piasek szarobrazowy, lekko zwarty (warstwa orna), piasek ciemnożółty, lekko wilgotny (warstwa 2), oraz piasek jasnożółty, sypki (warstwa 5). Odkryto jedynie luźne fragmenty ceramiki z późnego średniowiecza oraz jedną, dosyć dobrze zachowaną jamę. Obiekt zalegał w obrębie żółtego piasku, lekko zwartego i wilgotnego (warstwa 2), na głębokości około 45 cm. Średnica jamy dochodziła do około 1 m, a miąższość do 40 cm. Na podstawie ceramiki obiekt należy datować na wczesną epokę żelaza. Nie stwierdzono warstwy kulturowej.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku. Badania nie będą kontynuowane.

CIEPLEWO, st. 8,
gm. Pruszcz Gdański,
woj. gdańskie,
AZP 14-44/49

- ślady osadnictwa z wczesnej epoki żelaza

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 19 do 22 listopada przez mgr. Zdzisławę Ratajczyk (Muzeum Archeologiczne w Gdańsku). Finansowane przez sp. z o.o. „Nowy Styl” w Cieplewie. Przebadano powierzchnię 4 arów.

Warstwa kulturowa o miąższości 20-30 cm (ciemnobrunatny piasek drobnoziarnisty ze spalenizną) wystąpiła tylko w niektórych miejscach badanego obszaru bezpośrednio pod humusem (20-35 cm – szary piasek drobnoziarnisty), zalegającym na całej powierzchni stanowiska zawsze nad calcem (żółty, miejscami jasnobrunatny piasek zwirowaty). Zarysy 4 obiektów (jamy gospodarcze, odpadowe) odnotowano w północnej części stanowiska, na poziomie spągu warstwy kulturowej. Wszystkie miały kształt mniej lub bardziej wydłużonego owalu o wymiarach 1,20-2,50 cm, profil nieckowaty i głębokość 60-80 cm. Pozyskano skromną ilość zabytków ruchomych w postaci: 2 odlupków krzemienych oraz 4 ułamków naczyń glinianych z partii brzuśca, nieornamentowanych, o powierzchni zewnętrznej chropowatej.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku. Wyniki badań zostaną opublikowane w „Informatorze Archeologicznym”.

Badania nie będą kontynuowane.

CZARNA, st. 6,
gm. loco,
woj. rzeszowskie,
AZP 101-78/8

- osada grupy tarnobrzesckiej kultury łużyckiej (okres halszacki C)

Ratownicze badania wykopaliskowe, w związku z otwarciem piaskowni, przeprowadzone w dniach od 22 czerwca do 29 lipca przez mgr. Piotra Miturę (Muzeum Okręgowe w Rzeszowie). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 750 m².

Oczyszczono profile piaskowni i wyeksplorowano istniejące tam obiekty, a następnie zbzdano teren bezpośrednio narażony na zniszczenie. Odkryto 123 obiekty i dołki posłupowe (nie numerowano dołków posłupowych towarzyszących większym obiektom). Liczny materiał zabytkowy reprezentuje wyłącznie ceramika z okresu halszackiego C – naczynia typu garnek z dziurkami pod krawędzią, talerze-placki.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie. Wyniki badań zostaną opublikowane w „Materiałach i Sprawozdaniach Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego”. Badania zakończono.

Czarnówko, st. 5,
gm. Nowa Wieś Lęborska,
woj. śląskie

patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

CZĘSTOCHOWA-Mirów,
st. 29 (dawny nr 1),
AZP 86-49/28

- obozowisko schyłkowopaleolityczne
- ślad osadnictwa z wczesnej epoki brązu
- cementarzysko kultury lużyckiej (wczesna epoka żelaza)
- osada kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski)
- osada wczesnośredniowieczna

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w sierpniu przez mgr Iwonę Młodkowską-Przepiórowską (Muzeum Częstochowskie). Finansowane przez Muzeum Częstochowskie. Czwarty sezon badań. Stanowisko położone na piaszczystym cyplu prawego brzegu Warty, niszczone sporadycznym wybieraniem piasku, było badane w latach 1962–1963 oraz w 1994 r. W sezonie 1996 przebadano powierzchnię 0,75 ara.

Odkryto i wyeksplorowano 15 obiektów grobowych (nr nr 46–60), w tym 3 groby z zachowanymi resztkami kości, 4 przypuszczalnie również szkieletowe, ale bez śladów kości, i 6 ciałopalnych jamowych. Dwóch grobów nie udało się określić ze względu na zniszczenie powierzchni stanowiska (niwelacja terenu, orka, użytkowanie w okresie wpływów rzymskich i we wczesnym średniowieczu). Nad większością grobów zachowały się bruki – część z nich niezniszczona, część fragmentarycznie. Wszystkie groby miały symboliczne obstawy. Jamy grobowe były najczęściej dobrze czytelne, wydłużone, prostokątne lub owalne, usytuowane na osi północ-południe, sięgające do 0,9–1,1 m od współczesnego poziomu gruntu. Zachowane szczątki szkieletów to jedynie kości czaszek z fragmentami ozdób brązowych (groby nr nr 46, 51, 59). Groby ciałopalne naśladowały szkieletowe – spalone kości rozsypano wzdłuż całej jamy grobowej (grób nr 52) lub składano w bardziej lub mniej zwartych skupiskach (groby nr nr 53, 54, 55, 56). Układ kości w skupiskach nie daje podstaw do wyróżnienia grobów ciałopalnych bezpopielnicowych. W grobach znajdowano garnki, misy, czerpaki, czarki, a także placki gliniane i grzechotki, najczęściej w północnej części jamy grobowej (groby nr nr 46, 47, 50, 54). Jeśli w grobie było więcej naczyń, stały one w układzie piramidalnym. W siedmiu grobach odkryto ogółem 53 przedmioty brązowe – najwięcej guziczków miseczkowatych (32 sztuki), skręty-kółka (11 sztuk), naszyjnik, szpilę z rozklepaną główką i fragment drugiej szpili, bransoletę oraz fragmenty taśm i drucików. Na badanym obszarze wystąpiło mniej wyrobów krzemiennych, pochodzących z relikwów obozowiska schyłkowopaleolitycznego niż w sezonach poprzednich.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Częstochowskim, dokumentacja również w PSOZ w Częstochowie. Wyniki badań opublikowane zostaną w „Zeszytach Muzeum Częstochowskiego” oraz w wydawnictwie „Badania archeologiczne na Górnym Śląsku i ziemiach pogranicznych”. Badania będą kontynuowane.

Daniłowo Małe, st. 6,
gm. Łapy, woj. białostockie

patrz: wczesne średniowiecze

DOROHUSK, st. 54,
gm. loco,
woj. chełmskie,
AZP 79-93/-

- osada kultury lużyckiej (późna epoka brązu/okres halszacki C)
- ślady osadnictwa kultury pomorskiej (okres halszacki D)
- osada ze starszego okresu wpływów rzymskich

Ratownicze badania wykopaliskowe w związku z planowaną budową stawu rybnego, przeprowadzone w sierpniu przez mgr. mgr. Wojciecha Ratajczaka (PSOZ Chełm) i Teresę Mazurek (Muzeum Okręgowe w Chełmie). Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 4 arów.

Otwarto wykop szerokopłaszczyznowy, w którym odsłonięto osadę wielokulturową. Odkryto 47 obiektów o charakterze osadowym.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Archeologii Polski Środkowowschodniej”, t. II, 1997. Badania nie będą kontynuowane.